

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

Н А К А З

04 травня 2022 року

№ 1109-22

Київ

**Про затвердження професійного
стандарту “Викладач мистецького ліцею”**

Відповідно до пунктів 27, 28 Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 року № 373 (зі змінами),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити професійний стандарт “Викладач мистецького ліцею”, що додається.
2. Директорату зайнятості та трудової міграції передати затверджений професійний стандарт “Викладач мистецького ліцею” Національному агентству кваліфікацій для реєстрації.

**Перший віце-прем’єр-міністр України –
Міністр**

Юлія СВИРИДЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства економіки України

04 травня 2022 року № 1109-22

**Професійний стандарт
“Викладач мистецького ліцею”**

1. Загальні відомості професійного стандарту

1.1. Основна мета професійної діяльності

Формування і розвиток мистецьких компетентностей у здобувачів початкової і профільної мистецької освіти (за видами мистецтв).

1.2. Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 “Класифікація видів економічної діяльності”)

Секція Р	Освіта	Розділ 85	Освіта	Група 85.5	Інші види освіти	Клас 85.52	Освіта у сфері культури
-------------	--------	--------------	--------	---------------	---------------------	---------------	----------------------------

1.3. Назва виду професійної діяльності та її код (згідно з Національним класифікатором України “Класифікатор професій”)

Розділ	Клас	Підклас
2	232	2320
Професіонали	Викладачі закладів фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти та вчителі закладів загальної середньої освіти	Вчителі закладів загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти

1.4. Назва професії (професійна назва роботи) та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 “Класифікатор професій”)

2320 Викладач мистецького ліцею.

1.5. Узагальнена назва професії

Викладач мистецького ліцею.

1.6. Професійна кваліфікація

Викладач мистецького ліцею (спеціаліст);

Викладач мистецького ліцею (спеціаліст другої категорії);

Викладач мистецького ліцею (спеціаліст першої категорії);
Викладач мистецького ліцею (спеціаліст вищої категорії).

Незалежно від професійної кваліфікації викладач мистецького ліцею повинен володіти всіма компетентностями, визначеними в пункті 5 цього професійного стандарту.

Визначення відповідності займаній посаді, присвоєння або підтвердження кваліфікаційних категорій, присвоєння педагогічних звань здійснюється за результатами атестації педагогічних працівників закладів (установ) освіти сфери культури.

1.7. Назви типових посад

Викладач мистецького ліцею.

1.8. Місце професії (посади, професійної назви роботи) в організаційно-виробничій структурі підприємства (установи, організації)

Робоче місце викладача мистецького ліцею може бути розташоване в навчальному приміщенні (кабінеті/класі) мистецького ліцею або визначатися умовами дистанційної роботи.

Викладач безпосередньо підпорядковується керівнику мистецького ліцею, а також керівнику структурного підрозділу мистецького ліцею (за наявності).

1.9. Умови праці

Тривалість робочого часу та відпочинку, умови праці, оплата праці встановлюються відповідно до чинного законодавства, правил внутрішнього трудового розпорядку, колективного договору, інших документів закладу спеціалізованої мистецької освіти.

1.10. Умови допуску до роботи за професією

Наявність документа про вищу освіту.

Наявність особистої медичної книжки з результатами проходження обов'язкових попереднього (до прийняття на роботу) та періодичних профілактичних медичних оглядів.

Проходження інструктажів з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності.

1.11. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до НРК

Диплом бакалавра, 6 рівень НРК.

Диплом магістра (спеціаліста), 7 рівень НРК.

2. Навчання та професійний розвиток

2.1. Первинна професійна підготовка (назва кваліфікації)

Підготовка за спеціальностями галузі знань “02 Культура і мистецтво” на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях вищої освіти з отриманням кваліфікацій “Викладач мистецького ліцею”.

2.2. Підвищення кваліфікації без присвоєння нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Підвищення кваліфікації може здійснюватися шляхом неформальної (тренінги, семінари, семінари-практикуми, вебінари, майстер-класи тощо) та інформальної освіти, не рідше одного разу на п'ять років та є необхідною умовою для проходження атестації в порядку, визначеному законодавством.

Форми та зміст підвищення кваліфікації мають бути спрямовані на формування професійних компетентностей, які визначені цим стандартом.

3. Нормативно-правова база, що регулює відповідну професійну діяльність

Конституція України.

Кодекс законів про працю України.

Закон України “Про освіту”.

Закон України “Про повну загальну середню освіту”.

Закон України “Про охорону праці”.

Закон України “Про оплату праці”.

Закон України “Про забезпечення функціонування української мови як державної”.

Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 “Про затвердження Національної рамки кваліфікацій”.

Постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 “Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників”.

Постанова Кабінету Міністрів України від 23.12.2020 № 1313 “Про затвердження Положення про мистецький ліцей”.

Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.09.2005 № 557 “Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 03.10.2005 за № 1130/11410.

Наказ Міністерства культури України від 12.07.2018 № 628 “Питання атестації педагогічних працівників закладів (установ) освіти сфери культури”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 16.08.2018 за № 926/32378.

Наказ Міністерства культури, молоді та спорту України від 27.01.2020 № 339 “Про затвердження Концепції інклюзивної мистецької освіти”.

Інші нормативно-правові акти у сфері спеціалізованої мистецької освіти.

4. Загальні компетентності

Умовні позначення	Загальні компетентності
ЗК1	Здатність дотримуватися професійних та етичних норм поведінки
ЗК2	Здатність працювати індивідуально та в команді
ЗК3	Здатність запобігати виникненню конфліктних ситуацій
ЗК4	Здатність застосовувати у діяльності професійну термінологію
ЗК5	Здатність дотримуватися правил та норм охорони праці, виробничої санітарії та вимог пожежної безпеки

5. Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення

Умовні позначення	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовні позначення
А	Підготовка та проведення навчання	Здатність демонструвати виконавську майстерність та/або знання предметної області (за видом мистецтва)	А1
		Здатність готувати навчальні заняття	А2
		Здатність проводити навчальні заняття	А3
		Здатність забезпечувати демонстрацію здобувачем освіти мистецьких досягнень	А4
Б	Оцінювання результатів навчання	Здатність формувати критерії оцінювання та аргументовано оцінювати результати навчання	Б1
		Здатність використовувати актуальні технології в процесі оцінювання	Б2
В	Ведення методичної роботи	Здатність документувати власний та використовувати інший педагогічний досвід у розробленні та/або оновленні методичного забезпечення	В1
		Здатність застосовувати цифрові технології у методичній діяльності	В2
		Здатність поширювати власний професійний досвід	В3
Г	Взаємодія в межах освітнього процесу	Здатність взаємодіяти з професійним середовищем	Г1
		Здатність створювати сприятливі умови для кожного здобувача освіти, залежно від його індивідуальних потреб, здібностей, можливостей та інтересів	Г2
		Здатність взаємодіяти з батьками (іншими законними представниками) здобувачів освіти	Г3
		Здатність зберігати особисте фізичне та	Г4

		психічне здоров'я під час професійної діяльності	
Д	Підвищення/підтримання власного професійного рівня	Здатність визначати власні потреби у професійному розвитку	Д1
		Здатність визначати напрями, види та способи підвищення рівня власних фахових компетентностей	Д2

6. Опис трудових функцій (трудові функції; предмети і засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, інструмент); професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій); знання, уміння та навички)

Трудові функції	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування матеріали, інструменти)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
А. Підготовка та проведення навчання	Інструменти; обладнання за видами мистецтва; меблі; персональний комп'ютер; проектор; сканер; інша оргтехніка; освітні програми; навчальні програми; методичні та навчальні матеріали; електронні освітні платформи; засоби наочності	A1. Здатність демонструвати виконавську майстерність та/або знання предметної області (за видом мистецтва)	A1.31. Предметна область, теорія та історія мистецтва (за видами)	A1.У1. Демонструвати практичне володіння фахом
		A2. Здатність готувати навчальні заняття	A2.31. Структура навчального заняття (за видами), вимоги модульної/робочої навчальної програми до змісту, послідовності та результатів навчання A2.32. Інструменти, обладнання, засоби навчання A2.33. Цифрові технології в освітньому процесі	A2.У1. Планувати навчальні заняття та прогнозувати їх результати A2.У2. Добирати та/або розробляти навчальний матеріал, репертуар, добирати засоби/обладнання A2.У3. Добирати та обробляти цифровий контент для навчальних занять; застосовувати технології дистанційного навчання

		<p>A3. Здатність до проведення навчальних занять</p>	<p>A3.31. Методики навчання та викладання, основи педагогіки та вікової психології A3.32. Норми української ділової, літературної мови, правила використання усного та письмового мовлення A3.33. Професійна лексика A3.34. Цифрові освітні технології</p>	<p>A3.У1. Застосовувати загальновідомі та інноваційні методи викладання A3.У2. Адаптувати методи, підходи викладання до індивідуальних освітніх потреб здобувача освіти відповідно до його віку A3.У3. Проведення занять державною мовою A3.У4. Застосовувати цифрові технології, інструменти, обладнання, у тому числі для забезпечення дистанційного навчання</p>
		<p>A4. Здатність підготувати здобувача освіти до публічного виступу/показу</p>	<p>A4.31. Види, форми, структура та план підготовки публічних виступів (за спеціалізаціями)</p>	<p>A4.У1. Готувати до публічного виступу здобувача освіти A4.У2. Створювати позитивний психологічний клімат під час публічних виступів/показів здобувача освіти A4.У3. Надавати підтримку здобувачеві освіти до, під час та після публічного виступу</p>
<p>Б. Оцінювання результатів навчання</p>	<p>Меблі; канцелярське обладнання; комп'ютер; проектор; сканер; інша оргтехніка; освітня програма; типова та робоча навчальна</p>	<p>Б1. Здатність формувати критерії оцінювання та аргументовано оцінювати результати навчання</p>	<p>Б1.31. Принципи розробки критеріїв оцінювання навчальних результатів Б1.32. Програмні результати навчання Б1.33. Критерії оцінювання</p>	<p>Б1.У1. Формувати критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за відповідною дисципліною Б1.У2. Застосовувати критерії оцінювання. Б1.У3. Оцінювати здобувача освіти з урахуванням індивідуальної динаміки розвитку</p>

	програма; методичні та дидактичні матеріали; електронні освітні платформи; засоби наочності			здобувачів освіти Б1.У4. Пояснювати результати оцінювання з дотриманням педагогічної етики
		Б2. Здатність використовувати актуальні технології в процесі оцінювання	Б2.31. Актуальні технології оцінювання Б2.32. Вимоги до ведення навчальної документації в електронному форматі	Б2.У1. Застосовувати актуальні, у тому числі цифрові, технології в процесі оцінювання навчальних результатів
В. Ведення методичної роботи	Меблі; канцелярське обладнання; комп'ютер; проектор; сканер; інша оргтехніка; технічні засоби; обладнання; інструменти відповідно до виду мистецтва; освітня програма; типові та робочі навчальна програма; методичні та дидактичні матеріали; електронні освітні платформи; засоби наочності.	В1. Здатність документувати власний та використовувати інший педагогічний досвід у розробленні та/або оновленні методичного забезпечення	В1.31. Методи пошуку, вивчення, аналізу та синтезу, наявних методик викладання відповідної навчальної дисципліни В1.32. Способи документування власного педагогічного досвіду	В1.У1. Аналізувати та систематизувати наявний та власний викладацький досвід і документувати результати роботи В1.У2. Розробляти методичні матеріали
		В2. Здатність застосовувати цифрові технології у методичній діяльності	В2.31. Цифрові ресурси, технології та засоби, які можуть використовуватись в методичній роботі В2.32. Вимоги законодавства щодо академічної добročесності	В2.У1. Використовувати цифрові ресурси, технології та засоби в методичній роботі
		В3. Здатність до поширення власного професійного досвіду	В3.31. Форми, способи, методи поширення власного педагогічного досвіду	В3.У1. Презентувати власний педагогічний досвід (прийоми, методи та технології навчання тощо), власні методичні досягнення та зважати на рекомендації колег

Г. Взаємодія в межах освітнього процесу	Меблі; канцелярське обладнання; комп'ютер; проектор; сканер; інша оргтехніка; технічні засоби; обладнання; інструменти відповідно до виду мистецтва; освітня програма; типові та робочі навчальна програма; методичні та дидактичні матеріали; електронні освітні платформи; засоби наочності	Г1. Здатність взаємодіяти з професійним середовищем	Г1.31. Етика комунікації, методи ведення безконфліктного діалогу А3.32. Норми української ділової, літературної мови, правила використання усного та письмового мовлення А3.33. Професійна лексика	Г1.У1. Володіти культурою мови Г1.У2. Взаємодіяти з колегами в межах педагогічного колективу, професійною спільнотою на основі цінностей взаємної поваги, підтримки, відкритості та партнерства
		Г2. Здатність створювати сприятливі умови для кожного здобувача освіти, залежно від його індивідуальних потреб, здібностей, можливостей та інтересів	Г1.31. Етика комунікації, методи ведення безконфліктного діалогу Г2.32. Правила протидії булінгу та будь-яким формам дискримінації чи насильства А3.33. Професійна лексика	Г2.У1. Планувати навчання індивідуально для кожного здобувача освіти відповідно до його потреб і здібностей Г2.У2. Створювати на уроках сприятливий психологічний клімат та застосовувати різні засоби педагогічної підтримки здобувачів освіти Г2.У3. Етично взаємодіяти зі здобувачами освіти Г2.У4. Застосовувати заходи, спрямовані на запобігання та протидію булінгу (цькуванню)
		Г3. Здатність взаємодіяти і батьками (іншими законними представниками) здобувачів освіти	Г1.31. Етика комунікації, методи ведення безконфліктного діалогу А3.32. Норми української ділової, літературної мови, правила	Г3.У1. Етично взаємодіяти з батьками (іншими законними представниками) здобувачів освіти

			використання усного та письмового мовлення	
		Г4. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності	Г4.31. Основи психології, безпеки життєдіяльності	Г4.У1. Зберігати психоемоційний баланс, демонструвати стресостійкість Г4.У2. Підтримувати фізичний стан, необхідний для виконання професійних обов'язків
Д. Підвищення/ підтримання власного професійного рівня	Електронні освітні ресурси, бази даних, переліки суб'єктів та програми підвищення кваліфікації	Д1. Здатність визначати власні потреби у професійному розвитку	Д1.31. Види, форми і складники освіти дорослих Д1.32. Методи та способи самооцінювання результатів професійної діяльності	Д1.У1. Визначати компоненти власних професійних компетентностей, що потребують вдосконалення Д1.У2. Здійснювати самооцінювання
		Д2. Здатність визначати напрями, види та способи підвищення рівня власних фахових компетентностей	Д2.31. Види, форми та інструменти підвищення кваліфікації	Д2.У1. Обирати види освіти, форми, напрями, зміст (тематику) та суб'єктів підвищення кваліфікації, у тому числі з розвитку загальних компетентностей Д2.У2. Планувати та організовувати процес самоосвіти

7. Дані щодо розроблення та затвердження професійного стандарту

7.1. Розробник професійного стандарту

Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти.

Учасники робочої групи:

Росошанська О. В. – перший заступник Голови Держмистецтв, голова робочої групи;

Селезньова І. В. – головний спеціаліст відділу професійного розвитку педагогічних працівників Департаменту мистецької освіти Держмистецтв, секретар робочої групи;

Браунер О. Ф. – заступник директора з навчально-виховної роботи Школи джазового та естрадного мистецтв Дніпровського району міста Києва;

Давидова Т. В. – викладач спеціальних дисциплін Державної художньої середньої школи ім. Т. Г. Шевченка;

Колос Т. М. – керівник Експертної групи з мистецької освіти Директорату мистецтв та мистецької освіти Міністерства культури та інформаційної політики України;

Кучма О. П. – заступник директора з спеціального циклу Одеського державного музичного ліцею ім. проф. П. С. Столярського;

Рябов І. С. – викладач вищої категорії фортепіанного відділу Київського державного музичного ліцею ім. М. В. Лисенка;

Сенченкова Т. Ю. – заступник директора з навчальної роботи Харківського державного музичного ліцею;

Созанський О. О. – заступник директора з методичної роботи та міжнародних перспектив Львівського державного музичного ліцею ім. С. Крушельницької;

Чорна М. М. – головний спеціаліст відділу початкової і профільної мистецької освіти департаменту мистецької освіти Держмистецтв;

Яловий А. В. – голова Дніпропетровської обласної організації Профспілки працівників культури України.

7.2. Суб'єкт перевірки професійного стандарту

Національне агентство кваліфікацій.

7.3. Дата затвердження професійного стандарту

04 травня 2022 року.

7.4. Рекомендована дата наступного перегляду професійного стандарту

Травень 2027 року.
